

gøre. Vilde man nu endelig ind paa Voldgiftsvejen, maatte man jo, hvis der skulde sikres Retfærdighed, samtidig bestemme Varepriser; man maatte bestemme den handlendes og Driftsherrens Udbytte ved Lov eller ved tvungen Voldgift, ellers blev Institutionen ensidig, kun rettet mod Underklassen. Den højtærede Minister talte i Forbigaaende om Arbejdernes Løn og sagde, at den maatte jo — det Hensyn maatte man tage til Samfundet — sættes i et passende Forhold til, hvad Industrien kan bære. Dette Synspunkt har Arbejderne aldeles ikke set bort fra, Arbejderne har vist Villighed baade i Fjor og i Aar til at gøre Indrømmelser i et saadant Omfang, som de mente, deres Kræfter tillod det. Men jeg maa i Anledning af den højtærede Industriministers Bemærkning sige, at Arbejderne opmuntres unægtelig ikke til at vise dette Hensyn, naar man læser Referaterne fra Burmeister og Wains Generalforsamling eller andre Aktieselskabers Generalforsamlinger, hvor Aktionærerne møder op og kræver, ikke blot hvad Bestyrelsen foreslaar, 12—15 pCt., men 20—30 pCt., og hvor man ender med til Trods for al Tale om den nød-stedte Industri at deklarerer 15 pCt. i Udbytte til Aktionærerne; det er akkurat det samme Tal som det, hvormed Arbejdernes Løn skal nedsættes.

Hvad her foreligger, er imidlertid noget andet end den faste Voldgiftsdomstol, som jeg synes, der kan argumenteres meget imod, vel at mærke saa længe man ikke vil gaa ind paa de Indrømmelser til Arbejdersiden, jeg her i Korthed har berørt. Det, her foreligger, er en Lejlighedslov, og endskønt jeg ikke er i Tvivl om, hvor Konfliktens Ophavsmænd befinder sig, forstaar jeg meget vel, at man fra Sider, som staar udenfor de kæmpendes Kreds, søger efter Midler til at løse Konflikten eller til Overskæring af den Knude, der synes at være knyttet alt for fast. Det forstaar jeg meget vel, og jeg kan ikke deltage i Beklagelsen over, at man udenfor Arbejdernes og Arbejdsgivernes Kreds søger at yde Bidrag til Løsningen af en saadan Konflikt som den, der jo ganske utvivlsomt aldrig burde have været paaført Samfundet. En saa vigtig Sag, som her er Tale om, kan imidlertid ikke klares ved et Lovforslag, som kun et enkelt, og endda et mindre, Parti hæfter for.

At komme dybt ind paa Lovforslagets Enkeltheder og dets Principper vilde med den Stilling, som vi nu ved er til Stede, kun være af mere akademisk Interesse. Vil man imidlertid, at Lovgivningsmagten skal gribe ind, synes jeg, alle maa forlange i

en saa alvorlig Situation som denne, at det er Regeringen, der tager Initiativet; en saa vigtig Afgørelse som den, her er Tale om, kunde ikke træffes mod Regeringen eller med Regeringen som passiv Tilskuere. Nu har jeg forstaaet paa Udtalelserne, at man i hvert Tilfælde i Princippet fra Regeringens og Regeringspartiets Side er imod denne Foranstaltning. Paa den anden Side har jeg forstaaet baade paa Regeringspartiets Ordfører og paa den højtærede Minister, at man selvfølgelig med Interesse betragter Udviklingen i den staaende Konflikt og ogsaa med Interesse vil følge videre Forhandlinger om, hvad der eventuelt kunde bringes i Anvendelse derimod. Jeg gaar ud fra, at Sagen vil blive henvist til Behandling i et Udvalg, og fra mit Partis Side vil man med samme Interesse som den, der er udtrykt fra andre Sider, høre andres Anskuelser, ogsaa Regeringens Anskuelser, om Konfliktsituationen og om, hvilke Midler der eventuelt kan anvendes. En endelig afgørende Holdning til en Sag af den Beskaffenhed, her er Tale om, vilde det jo først være nødvendigt at tage i det Øjeblik, Regeringen gjorde dette Forslag til sit Program. Jeg maa imidlertid gentage, at ogsaa overfor en Lejlighedslov som den, her er foreslaet, vil man naturligvis fra Arbejderklassens Side — hvilket jeg ogsaa hermed har søgt at give Udtryk — møde med en vis Uvillie eller Reservation, fordi vigtige Forudsætninger, som jeg alt har peget paa, for en saadan Lov savnes under de nuværende Forhold. Selv om Loven er midlertidig, maa det dog forekomme Arbejderne urimeligt, at der skal paatvinges dem visse bestemte Lønsatser, uden at de selv har Adgang til at øve nogen egentlig Indflydelse derpaa, og uden at der samtidig sikres dem Priser paa Livsforbrødenheder, som staar i Forhold til de Lønsatser, der paatvinges dem ved Dom. For saa vidt man imidlertid vilde optage en Forhandling ud fra de Synspunkter, jeg her har udtrykt om Forudsætninger, som maatte være til Stede, men hvad jeg desværre navnlig efter Venstres Ordførers Udtalelser maa anse for udelukket, saa vilde vi heller ikke unddrage os en videre Forhandling om denne Sag. Det er et saadant Grundlag, vi fra vor Side anser det for selvfølgeligt at komme ind paa under den af os tilstræbte Samfundsudvikling, men en ensidig Domfældelse af Arbejderne under de herskende Forhold kan vi ikke anerkende som værende berettiget. Men vi vil, som alt sagt, i øvrigt villigt høre andres Opfattelse under den bebudede